

SAFARI

www.ekoturism.org

EKOTURISMFÖRENINGENS MEDLEMSTIDNING nr 2 2007

Vilda Sverige SID 6

Fartfyllt och gott på
Storulvåns Fjällstation SID 8

Vildmark à la Aladdin SID 10

Våga visa våra flaggskepp!

Hennes vita segel buktar i sommarbrisen, medan fören värdigt klyver Östersjöns vågor. Överst en fladdrande blågul flagga. Därunder en knarrande rigg som vittnar om gångna segeläven-tyr. Skonaren Linnéa är ett flaggskepp som ger Västerviks skärgård profil, karisma och en anledning att resa dit.

Svensk ekoturism har många "flaggskepp". Låt vara att de flesta är små och saknar både segel och köl, men timmerflottsfärder, samiska fjällritter, gourmetvandringar, hummersafari och hundspannsexpeditio-ner lockar inte bara bokande gäster.

De är spetsprodukter som rätt använda, sätter destinationer, regio-ner och i vissa fall hela Sverige på kartan. Något som dessvärre inte är självklart för alla.

Med några undantag hanterar allt- för många kommunala och regionala organisationer traktens guld-korn ganska valhänt. Lokal stjärnglans göms bakom devisen om att ingen får synas mer än någon annan.

Resultatet blir en platt marknadsfö-

ring. Ofta är den inriktad på allmänna attraktioner som fria badklippor och gratis vandringsleder. Då missgynnas åtminstone alla entreprenörer lika mycket. Följden blir att traktens duktiga naturturismföretagare växer för långsamt, samtidigt som ortens amatörer fortsätter att locka ovetande förstagångsbesökare.

Oviljan att underlätta besökarnas val leder dessutom till en högre andel missnöjda gäster, vilka inte bara pratar illa om en enskild företagare utan ofta om ett helt resmål.

För fem år sedan utvecklade Ekoturismföreningen kvalitetsmärk-ningen Naturens Bästa.

Det var ett brett arbete som förank-rades med ett tjugotal organisationer och myndigheter.

Idag ser vi att Naturens Bästa är med och synliggör hela den svenska naturturismbranschen. Runt om i landet bubblar det av produktut-veckling och entreprenörskap. Sedan 2002 har Ekoturismföreningen fått 200 nya medlemsföretag, varav

många har startats de senaste åren.

Fler aktörer måste göra skillnad och våga visa upp våra flaggskepp.

Det är inte otillbörlig marknads-föring att ha modet att låta traktens främsta lysa mer.

Tvärtom, det ökar destinationens attraktionsvärde och främjar på sikt hela näringen.

Detta inser vi alla när det gäller de riktigt stora dragarna. Det vore dumt av Kiruna att inte visa upp Icehotel, av Stockholm att gömma undan Vasaskeppet eller av Göteborg att tala tyst om Liseberg. För landets övriga guld-korn i svensk natur finns Naturens Bästa som ett konkurrens-neutralt märkningssystem för att göra skillnad.

Vilka lokala och regionala aktörer sätter ner foten och erbjuder kvali-tetsmärkta naturturismarrangörer särskild stjärnglans?

*Per Jiborn, märkningsansvarig
för Naturens Bästa*

Redaktion

ANSVARIG UTGIVARE:

Dan Jonasson

CHEFREDAKTÖR:

Kicki Lind

MEDARBETARE I DETTA NUMMER:

Anders Dahlin, Tina Frisk, Jens Hornstedt, Per Jiborn, Eva-Karin Kronquist, Kicki Lind, Johan Marklund, Anna Martinez, Aivar Ruukel, Staffan Widstrand

OMSLAGSFOTO: Lom. Staffan Widstrand

TRYCK: Certus tryckeri, Hisings backa.

Medlemsskap & Information

För medlemsskap och information om Ekoturismföreningen kontakta vårt kansli:

Svenska Ekoturismföreningen
Box 87, 830 05 Järpen

TEL: 0647-66 00 25

FAX: 0647-100 12

E-POST: info@ekoturism.org

HEMSIDA: www.ekoturism.org
www.naturesnbasta.se

PG: 81 39 93-3, **BG:** 5034-5289

Ekoturismföreningen är öppen för alla!

Både privatpersoner och företag är själv-klara medlemmar i Ekoturismföreningen.

Som medlem i Svenska Ekoturism-föreningen får du:

- Fyra nummer per år av SAFARI med färsk information om vad som händer inom svensk och internationell ekoturism.
- En plats i det mest dynamiska nätverket som finns för svensk natur- och kultur-turism.
- Föreningens nyhetsmejl flera gånger per år.
- Exklusiv vägledning kring kvalitetsmärk-ningen Naturens Bästa.
- Rabatt på utbildningar och sparar flera tusenlappar om du vill kvala in till Naturens Bästa.
- Inbjudningar till kurser, konferenser, seminarier och andra aktiviteter.
- Synas på föreningens webbplats med en länk till ditt företags eller organisations hemsida.

Läs mer om Ekoturismföreningen:
www.ekoturism.org

Vill du berätta något för Ekoturismföreningens medlemmar? Kontakta redaktionen på kicki@ekoturism.org eller ring Kicki Lind 0708-27 85 43.

Fem frågor till

Dirk Hagenbuch, Vildmarksbyn Solberget utanför Nattavaara, som i flera år givit rabatt till gäster som väljer att resa med tåg istället för flyg.

Vad gör man i Vildmarksbyn Solberget?

– Man njuter av tystnaden. Och så kan man vandra med renar, åka renslåde eller åka skidor i ospårad terräng. Det är två mil till närmaste hus och här finns varken el eller vatten. Gästerna får själva elda i vedbastun och hämta vatten i kall-

källan. Det är mycket uppskattat.

Varifrån kommer gästerna?

– De flesta kommer från Tyskland, Schweiz och Österrike.

Vad är det för rabatt det handlar om?

Tidigare erbjöd jag en gratis övernattning till dem som kommer med tåg från Stockholm, men nu behöver jag sängplatserna. Nu får de 10% rabatt på boendet plus rabatterade tågbiljetter genom att de köper en paketresa där boende, aktiviteter och tågresan ingår. Den som reser med tåg hela vägen från Tyskland får ytterligare 5% rabatt på hela paketpriset. Utöver detta så hjälper jag till att boka biljetterna, som gästerna får hemskickade utan extra kostnad. Jag samarbetar med Veolia (tidigare Connex). Dessutom hämtar jag alla

tågresenärer vid stationen i Nattavaara utan kostnad.

Har resvanorna förändrats?

– För tio år sedan åkte 95% av mina gäster tåg hela vägen från Tyskland. Då var det dubbelt så dyrt att flyga. Idag är det tvärtom; tåget är dubbelt så dyrt och tar fem gånger så lång tid. De flesta av mina gäster flyger nu till Stockholm och tar tåget därifrån.

Varför gör du det här?

– För miljön. Och för att det är trevligt att åka tåg. Vi reser själva till mässor i Tyskland två gånger varje år, alltid med tåg. I vintras mötte jag en representant från SJ som flugit från Stockholm till mässan i Hamburg. Jag berättade om vår strävan att få folk att välja tåget. Han rodnade.

Oslokonferens med framtiden i sikte

Inför 450 deltagare från 70 olika länder öppnade Norges Drottning Sonja den tre långa dagar ekoturismkonferensen i Oslo 14-16 maj. Representanter för Svenska Ekoturismföreningen och Naturens Bästa var så klart på plats för att informera om vad Sverige har att erbjuda inom ekoturism. Dan Jonassons presentation av Naturens Bästa togs väl emot och skapade intresse och många frågor om hur Sverige skapat ett sådant gediget system. De allra flesta ekoturismföreningar i världen saknar ett certifieringssystem, men strävar efter att implementera ett. Chile, Irland och Ryssland visade särskilt intresse för hur Sverige har gjort och var mäkta imponerade.

Konferensen bjöd också på intressanta föredrag om vilket ansvar ekoturismen kan ta i klimatfrågan. Frågan man ställer sig är hur ekoturismföretagen kan påverka sina gäster och återförsäljare att tänka klimatsmart när de bokar sin resa till destinationen? Flera utställare var också på plats under konferensen, däribland Scandic Hotels, Hertz biluthyrning och Nature Air. De visade hur de på olika sätt söker vägar att bli mer hållbara i sin verksamhet.

För mer information om konferensen gå in på www.ecotourismglobalconference.org/

Anna Martinez, styrelseledamot i Svenska Ekoturismföreningen

FOTO: AIVAR RUUKEL

Dags att VÄSSA knivarna!

Brassa på eldstaden, möra älgsteken, plocka örterna och finslipa recepten. Det drar ihop sig till den tredje upplagan av Årets Vildmarkskock!

Just nu pågår de sista förberedelserna inför höstens tävling som går av stapeln den 22 september i Bergslags-skogarna vid Sikfors Herrgård, 12 km norr om Grythyttan. I år är temat "Eld som lust" – om att koka, steka, baka, halstra, grädda, röka – och njuta – med eld som hjälpmedel och värmekälla.

Förutom själva tävlingen kommer alla besökare som vill, få tillfälle att förkovra sig i utomhusmatlagning. Under fjolårets arrangemang genomfördes en workshop med temat "Gourmet möter Natur". Det blev en spännande dag med föreläsningar om måltidsturism och regelverk,

varvat med praktisk matlagning i det fria. Deltagarna fick prova på spännande och ovanliga men ändå enkla sätt att laga både fisk och kött.

Stort intresse för vild mat

Svenska Ekoturismföreningen har sedan år 2004 aktivt jobbat för att utveckla och bredda kunskapen om måltidsupplevelsens betydelse för naturturismen. Tävlingen Årets Vildmarkskock är en del i det arbetet. En annan del är kurser i "Vild Mat". Flera utbildningar med sammanlagt ett 60-tal deltagare har genomförts, och fler kurser planeras. Intresset är stort och visar att landets turismföretag och vildmarkskockar vill satsa på lokal matkultur med hög kvalitet.

Vild Mat handlar inte bara om mat. Det ska vara en upplevelse, det ska vara lokala råvaror – gärna vilt – och det ska vara säker mat. Det gäller att hantera livsmedel på ett hygieniskt sätt, vilket inte alltid är så enkelt ute i skogen, i skärgården eller i fjällen. Det är heller inte självklart att det ges tillstånd för matlagning utomhus. Det finns alltså en hel del som måste ordnas innan gästerna kan sätta sig till bords – eller på en stubbe. Alla dessa förutsättningar ingår i tävlingen Årets Vildmarkskock.

Text: Eva-Karin Kronqvist

Foto: Staffan Widstrand

Årets Vildmarkskock 2007

Årets vildmarkskock arrangeras av Svenska Ekoturismföreningen, Sveaskog och AB Måltidsupplevelser i Grythyttan. Förutom äran att bli Årets Vildmarkskock 2007 får finalisterna dela på den sammanlagda prissumman av 20 000 kronor från Sveaskog.

17 augusti är sista dagen för att posta recept/anmälan

31 augusti sker utnämningen av 4 finalister

22 september final i Sikfors/Hällefors

På **www.vildmarkskocken.se** finns information om tävlingen och kringarrangemangen, mer information läggs ut efterhand som programmet blir klart. Håll utkik på Ekoturismföreningens hemsida, där kommer också mer information om arrangemanget.

Kontakt: Uta Riedel
sikfors@hellefors.se
eller tel. **070 57 15150**

STOR uppmärksamhet

Förra året blev "Årets Vildmarkskock" mycket uppmärksam i både svenska och utländska medier. Jens Hornstedt vann tävlingen tillsammans med Karolina Hellegren.

"Under året som gått sen vinsten har Storulvån syns och hörts mycket i media. Allt ifrån tv 4 morgonsoffa

i direkt anslutning till vinsten till ett reportage i När och Fjärran där kockarna blev omnämnda som fjällvärldens bästa. Vi har syns i Aftonbladets matbilaga med vår matlagning och har fått stort medialt intresse för köket.

Årets vildmarkskock var en väldigt

rolig upplevelse som för fram svensk måltidsturism utanför restaurangens trygga värld och visar på vilka fantastiska resurser vi har även i uterummet."

*Jens Hornstedt
Storulvåns Fjällstation*

Fler saltstänkta arrangörer till Naturens Bästa

Lagom till sommaren presenterar Naturens Bästa drygt tio kvalitetsmärkta naturresor från tre nya godkända arrangörer. Häng med på hummer-, krabb- och sälsafari i Bohuslän och guidade natur- och kulturvandringar som avrundas på ett naturnära spa i Ångermanland.

De tre nya godkända arrangörerna är:

- Everts Sjöbod Grebbestad (Bohuslän)
- Koster Adventure AB (Bohuslän)
- Kerstins Udde Spa & Turism (Ångermanland)

– Det här är en bekräftelse på att det vi håller på med är seriöst, säger Lars Karlsson, som tillsammans med sin bror Per Karlsson driver Everts Sjöbod Grebbestad.

– Sen höst och tidig vår är högsäsong för oss, det gäller både hummer- och ostronfiske. Med en kvalitetsstämpel som Naturens Bästa

hoppas vi hitta nya kundgrupper.

Linda Carlsson, utredare på Länsstyrelsen i Västra Götalands län och ansvarig för EU-projektet CREST (Creating Sustainable Tourism Destinations) välkomnar de nymärkta arrangörerna.

– I Länsstyrelsens arbete med natur- och kulturvård tycker vi att det är viktigt med entreprenörer inom turismnäringen som erbjuder hög kvalitet. Naturens Bästa är en garant för att natur- och kulturmiljöer inte utsätts för förslitningar.

– I arbetet med det som förmodligen kommer att bli Sveriges första marina nationalpark, Kosterhavet, är det en hjärtefråga för oss att det nu finns engagerade och duktiga entreprenörer just där. Sverige har enorma utvecklingspotentialer vad det gäller naturturism, och Naturens Bästa ser jag som en betydelsefull del i den utvecklingen.

Text: Kicki Lind

Foto: Staffan Widstrand

Ännu en klo till Naturens Bästa

Kafé fjällräv på Åre Höstmarknad

FOTO: ANDERS DAHLIN

Den 28-30 september är det åter dags för Åre Höstmarknad. I år blir det en särskilt färgstark tillställning, med ett annorlunda slutseminarium för det mycket uppmärksammade och lyckosamma NOA-projektet, ett naturturism-samarbete inom EU:s interregprogram mellan svenska Åre och norska Meråker kommuner. Planerna rymmer en rad spännande aktiviteter, föreläsningar och debatter planeras, liksom ett Kafe Fjällräv på Åre torg.

Vilda Sverige

FEMSTJÄRNIGA FRESTELSER I SVENSK NATUR.

Smaka på det. Det är underrubriken till Staffan Widstrands nya bok Vilda Sverige. Ett praktverk som är mycket tydligt kopplad till Naturens Bästa.

Så här brukar det gå till: Stor äventyrare modell Indiana Jones eller David Attenborough reser under stora umbäranden och stort hemlighetsmakeri till någon exotisk plats. På plats fotograferar den store äventyraren det han får vara med om och väl hemkommen hyllas han som en hjälte.

– Aldrig att man får veta hemligheterna bakom en bild, säger Staffan Widstrand. Men det kanske inte var så svårt att ta bilderna egentligen. Det kanske bara gällde att hänga med på rätt arrangemang.

Vilda Sverige är Staffans urval av det mest spännande som Sverige har att erbjuda. Inte bara naturupplevelser i största allmänhet, utan sånt som går att boka.

– Det handlar inte bara om ”vacker björn” eller ”exotisk renvandring”.

Bakom varje bild finns en produkt som vem som helst kan boka. Den som bläddrar i min bok ska känna: Fy fan vad mycket det finns att göra i Sverige! Var ska jag börja? En sådan bild skulle jag vilja ta...

Som flerfaldigt internationellt prisad naturfotograf skulle man kunna tänka att Staffan härmed dumpar sin egen marknad?

– Nej, säger han, det har aldrig varit min grej att hålla tyst om det jag vet. Hela idén med boken är ju att fler ska få uppleva det här, betala ett rättvist pris och därmed göra skyddsvärd natur värd något för dem som bor där.

Plågsamt urval

Hur många bilder han själv tagit sedan projektet Vilda Sverige startade för

fem år sedan vet han inte, men gissar på sisådär 100 000.

– För varje bild som är med i boken har jag varit tvungen att skippa två-tre bilder som definitivt kunnat platsa, och med bra historier till. Ett plågsamt urval.

Urvalet är medvetet gjort med tanke på vad som är intressant ur ett internationellt perspektiv. Svenska naturturismföretag framhävs som hjältar i boken.

– Naturen blir roligare med människor i helt enkelt, tycker Staffan. Då är det lätt att identifiera sig.

– Den samlade bilden av Naturens Bästa är att det är otroligt intressant och spännande. Jag har slagits av hur bra arrangemang det är och känner mig oerhört stolt över svenska naturturismarrangörer. Jag skulle

Text: Kicki Lind Foto: Staffan Widstrand

göra en 10-i-topp-lista men det var helt omöjligt så det blev 21-i-topp. Jag hade velat ha med 10 till...

Pulverkäk eller renfilé

Flera av Naturens Bästas allra läckraste arrangemang lockar nästan inga svenskar. Det gäller till exempel en del mer avancerade hundspannsturer, renslåde, vandring med packrenar och längre långfärdsskridskoturer. Varför?

– Svenskar tror fortfarande att man måste klara av att göra allting själv, säger Staffan. Dessutom får det inte kosta nåt eftersom det är ute i naturen.

– Många män tror dessutom på allvar att "En bra karl reder sig själv". Men då får de heller aldrig se januariljuset i Lappland i 40 minusgrader.

Och så blir det pulverkäk istället för renfilé.

Går det att ändra den här attityden? – Att inte vilja betala för ett turistarrangemang i sitt eget land gäller inte bara svenskar. Det hänger ihop med frågan: Varför reser man? En anledning är väl att kunna skryta på jobbet. För 15-20 000 kr borde du ju åtminstone kunna ta dig till en annan kontinent. Västerbotten är ju inte lika ballt, det är ju inte ens Treriksröset. Alltså måste det finnas riktigt attraktiva saker som folk vill göra.

Utställning och föredrag

Förhandsintresset för Vilda Sverige är stort. Boken ligger även till grund för en vandringsutställning i flera länder och en mängd föredrag både i Sverige och utomlands. Förlaget har

redan bett Staffan göra en guidebok om svensk naturturism till nästa år. Dessutom är han med i ett projekt som har arbetsnamnet "Wild Wonders of Europe", då Europas 50 bästa naturfotografer tillsammans ska skildra juvelerna i kronan i Europas natur.

– Sverige står sig bra i konkurrensen, tycker Staffan. Både vad gäller själva resursen – naturen – och duktiga arrangörer med bra arrangemang.

Boken Vilda Sverige kommer att finnas i handeln i september 2007. I poster om 10 kan man beställa böcker direkt av Staffan Widstrand till specialpris. Kontakta Staffan på e-post: photo@staffanwidstrand.se

Naturens Bästa gör skillnad Fartfyllt och gott!

Några arrangemang är väletablerade kassakor. Andra går inte runt, men skapar medial uppmärksamhet och är viktiga delar i ett medvetet imagebygge. STF Storulvåns Fjällstations satsning på fler och nya arrangemang har lett till bättre lönsamhet, högre beläggning och lockat nya kundgrupper.

De första rödvingetrasarna flöjtar någonstans från den nakna björkskogen, medan vårsolen gnistrar i ett bländade vitt vinterlandskap. Långt upp på fjällsluttningen rör sig ett gäng skidåkare på stighudar målmedvetet uppåt mot den hägrande toppen. Storulvåns Fjällstation sprudlar av ungdomlig action och en hel del besökare. Allt inramat av storslagna jämtländska fjällvyer.

– Förr bjöd stationen främst på en rymlig parkeringsplats, kunnig personal, en välfylld butik, ett funktionellt självhushåll och en skön bastu. För många ett kort servicestopp på väg till eller från fjällen, berättar Mattias Grapenfelt, platschef på stationen sedan tre år tillbaka.

– Utmaningen var därför att hitta nya grupper

av besökare, samtidigt som tidigare fjällrävar skulle lockas till en övernattning eller en avslutande middag i restaurangen.

God mat och sportiga äventyr

Det är ett mål som nu är på väg att förverkligas tack vare ett medvetet arbete kring fjällstationens image.

– Arbetet inleddes med att besvara frågan om vad som gör Storulvån unikt, tillsammans med en omvärldsanalys av samarbetspartners, outnyttjade möjligheter och konkurrenter, förklarar Mattias och utvecklar:

– Det handlar om att skapa en röd tråd genom hela verksamheten, och framför allt att profilera våra två huvudområden som god lokal mat och sportiga actionfyllda naturäventyr.

Välsmakande lokal mat är nu ett av stationens kännetecken. Därför ställde man inte bara upp i, utan vann också, förra årets tävling av Vildmarkskocken. Storulvån var också bland de första att introducera skidåkning med drake, och under sommaren anordnas multiäventyr med toppturer, försränning, grott-krypning och cykling.

– Få av våra besökare deltar i dessa adrenalinfyllda arrangemang, vilka inte heller alltid går med vinst. Däremot genererar de massmedialt intresse, och framför allt skapar de

en äventyrlig och spännande image som många vill vara en del av. Därför lyfter vi medvetet in denna profil på själva stationen i form av Sveriges högsta klättervägg, effektfulla bilder på väggarna och häftig friluftsutrustning hängande i taket, berättar Mattias.

Produktutveckling tar tid

Mindre fartfyllda är sommarens får när de stilla betar i hagarna runt fjällstationen. Men lika medvetet genomtänkt är deras närvaro och Mattias Grapenfelt förklarar varför.

– Fåren ger oss eget lokalproducerat kött, men de är också en del i att skapa en välkomnande atmosfär och särskilt då mot barnfamiljer. Dessutom betade får här redan på 1940-talet, vilket ger tillfälle till historiska tillbakablickar, och som bonus vårdar de landskapet och gynnar den biologiska mångfalden.

Liksom de flesta andra i branschen dras en fjällstation med en rad fasta utgifter. När dessa kostnader fördelas på fler och bättre betalande gäster förbättras lönsamheten. Tidigare hade STF Storulvåns Fjällstation ett antal tydliga bokningstoppar. Exempelvis en under sportlovet och en annan till påsk. Mellan topparna rasade beläggningen, många av rummen stod tomma och restaurangen gick på halvfart. Topparna finns fortfarande kvar, men tack vare kampanjer och särskilda arrangemang nyttjas kapaciteten mycket bättre idag.

– Det kan handla om nischade produkter som historiska karolinervandringar, vilka marknadsförs via hemvärnet och lottakåren. Eller fjällovana barnfamiljer som lockas med fördelaktiga priser under sommarens första veckor.

– Men, påpekar Mattias Grapenfelt, glöm inte att alla pusselbitar ska skapa en fungerande helhet och att produktutveckling tar tid. Först efter tre år kan ett nytt arrangemang utvärderas på allvar.

Mattias Grapenfelt om Naturens Bästa:

● *Bra med en flexibel ansökningsprocess och ett lyhört system. Samtidigt kan säkert rutinerna förenklas.*

● *Naturens Bästa har stimulerat Svenska Turistföreningen att förädla sitt utbud.*

● *Märkningen har kompetent personal, bland annat duktiga företagsrådgivare och skribenter till den gemensamma sajten.*

● *Utmärkt att samla upplevelser som säljer Sverige under ett gemensamt kvalitetsmärke.*

● *På sikt är det viktigt att kraven skärps och att vi värnar om upplevelse kvaliteten för att Naturens Bästa inte ska urvattnas.*

Kött och fisk från lokala producenter

Med 150 bäddar, drygt 30 anställda varav en handfull på heltid och runt 13 000 gästnätter är STF Storulvåns Fjällstation en viktig aktör i västra Jämtland.

Viktiga ringar på vattnet skapas när stationen köper in 1 700 kilo renkött, 1 200 kilo lamm och runt 2 000 kilo lokalt fångad fisk varje år.

– Om någon ska stanna till och spendera pengar i vår restaurang, måste vi bjuda på vällagad och spännande mat. Fjällets råvaror och lokalt producerade råvaror är grunden i vårt kök. Inte bara för att det är gott och annorlunda, utan också för att vi kan berätta om och skapa en relation till exempelvis traktens renskötande samer, våra egna betande får eller Ånnsjön som de flesta såg från tåget på resan hit, berättar Mattias Grapenfelt.

Text: Per Jiborn Foto: Johan Marklund - www.bildochord.se

Vildmark à la Aladdin

Emiratet Dubai är inte bara världens största flygplats, världens största köpcentrum, världens största containerhamn och världens största lekland – nu satsar man även på förstklassigt naturskydd! **The Dubai Desert Conservation Reserve** är ett av de nya naturreservaten på den arabiska halvön.

Det 500 kvadratkilometer stora reservatet, vilket för övrigt motsvarar fem procent av hela landets yta, består av mjuka rörliga sanddyner och en del periodiska våtmarker. Här finns nu världens mest lättillgängliga stam av Al Maha, det arabiska namnet på ökenantilopen arabisk oryx. För bara ett tiotal år sedan fanns

bara ett par hundra exemplar kvar i hela världen. I reservatet har den arabiska oryxen nu fått en fristad tillsammans med arabisk gasell, dorcas gasell och sandgasell, som alla ökar snabbt i antal. De är alla arter som fanns här för några årtionden sedan, men sedan jagades så hårt att de helt försvann, nästan från jordens yta. Nu är de så många att man planerar att snart även släppa ut gepard och ökenvarg.

Här ligger också den otroligt läckra lyxiga ökensafarilodgen Al Maha. Världens kanske dyraste naturturismanläggning. Här finns 40 rum som främst lockar besökare från de rikare kretsarna i världen.

Den som funderar på att resa hit bör hålla sig väl med spargrisen – räkna med 16 000 svenska kronor per natt för det billigaste alternativet. Och boka i tid, det är oftast fullbelagt året runt.

Al Maha har tilldelats en mängd internationella utmärkelser. Bland annat World Legacy Award (Nature Travel) 2004 av National Geographic Traveler & Conservation International, och WTM Environmental Recognition Award, World Travel Market, London, 2003.

Foto: Staffan Widstrand

www.al-maha.com

Kvinnlig manager i manlig värld

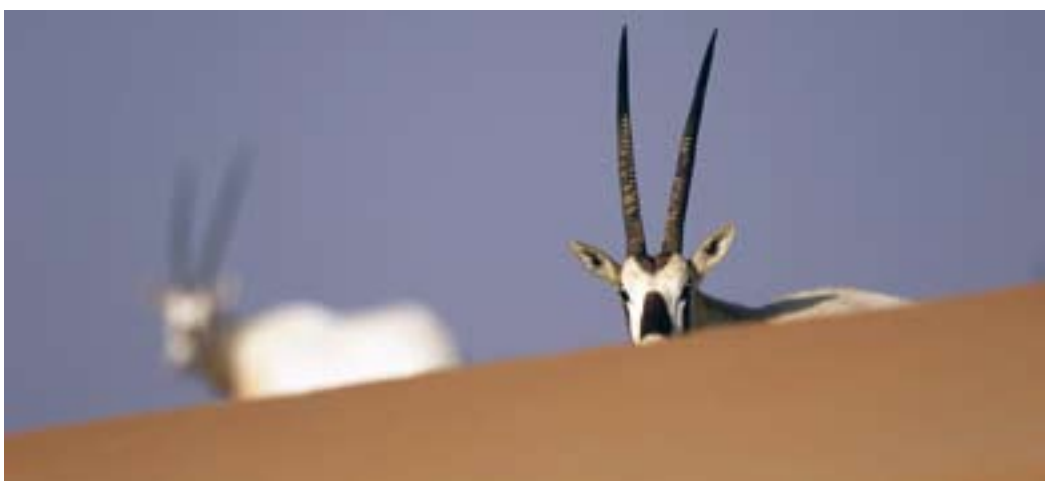
Basecamp Masai Mara har fått en ny så kallad operations manager, Grace Sorimpa Osoi. En sensation i en kultur där kvinnan traditionellt har en undanskymd roll.

– **Jag vet faktiskt inte** vilket år jag föddes, säger Grace Sorimpa och ler åt åhörarnas höjda ögonbryn.

– Ärligt talat så bryr jag mig inte om det, sånt är inte viktigt för oss massajer. Jag har märkt att många i västvärlden är helt besatta av tanken på morgondagen, på vad som ska hända sedan. Massajer lever för dagen!

Grace är i Sverige under några vårveckor för att presentera sig själv. Det blir ett spännande möte som väcker längtan till massajernas Kenya. Själva är hon nyutnämnd operations manager på Basecamp Masai Mara, ett företag som har fått flera utmär-

Ökenantilopen arabisk oryx har fått en ny fristad i Dubai.

kelser för sitt ekologiska arbetssätt och förmåga att involvera lokalbefolkningen. De flesta som arbetar på campen är massajer. Men de är män.

Förebild och hot

Det faktum att Grace är kvinna och numera chef över ett antal manliga kollegor är smått sensationellt. Massaj flickor går vanligtvis inte i skolan och får från späd ålder hjälpa till att sköta hushållet, hämta vatten och jobba på fälten. Grace hade turen att få gå i skola, berättar hon.

– En dag kom en man till byn för att välja ut vilka barn som skulle få bli elever. Jag kunde lägga höger

hand på vänster öra och var därmed kvalificerad! Vi satt i skuggan under ett träd och lärde oss skriva med en pinne i sanden.

Många år senare fick Grace praktisera på en lodge i Masai Mara, vilket ledde till ett jobb som receptionist på Basecamp. Basecamp skickade henne så småningom till ett av landets bästa college, och därefter kom Grace tillbaka – som receptionschef och numera operations manager.

– De flesta som arbetar på campen är män och de respekterar mig, säger hon. Många kvinnor ser mig som en förebild, men det är klart

att det finns män som ser mig som ett hot.

Tina Frisk som arbetar på Basecamp Explorer menar att det är en lång process att på allvar involvera lokalbefolkningen.

– Vi använder deras land, alltså måste massajerna få ut något av att vi är där. De måste få ta ansvar på alla nivåer, och inte bara utföra uppgifter som vi ber dem om. Målet är att alla de 45 personer som jobbar på campen ska vara massajer.

Text: Kicki Lind

Foto: Tina Frisk

Tävla med SJ och
Naturens Bästa!

Vinn ditt bästa
sommarminne
www.sj.se

Sälj dina aktiviteter direkt på Sveriges största sajt för naturturism!

Som medlem i Ekoturism-
föreningen kostar det
ingenting att sälja dina
aktiviteter på inatur.se för-
utom en provision på 10%.
Om du bara vill exponera
dina aktiviteter betalar du
endast 1000 kr per år.

med innehåll från:

Amerika Runt På 439 Dagar

Den 4:e juli 2005 startade Renata Chlumska, den första svenska kvinna att bestiga Mount Everest, från Seattle i Washington USA, sin resa för att på sitt eget unika sätt "upptäcka" USA. Under sin solotur "Around America Adventure", paddlade Renata kajak, cyklade (och när tillfälle gavs, åkte In-lines) för att runda hela USA. Den 15:e september 2006 - 439 dagar och 17993 km efter starten paddlade hon in i Seattles Lake Union igen.

"På min resa sattes mitt val av tältplats många gånger på prov och jag fick verkligen använda fantasi och kreativitet. Mitt helt fristående **Unna** var perfekt - och en härligt rymlig plats för vila efter en lång dag in i min kajak eller på min cykel!"

Unna

I över tre decennier har Hilleberg tillverkat fyrasäsongerstält av högsta kvalitet. Designade och utvecklade i Jämtland, erbjuder Hillebergstält den optimala balansen mellan låg vikt, styrka och komfort. Beställ vår Tälthandbok för mer information, helt utan kostnad.

HILLEBERG
THE TENT MAKER

WWW.HILLEBERG.COM

Frösön 832 51 • 063-57 15 65